

मुसिकोट राजपत्र

मुसिकोट नगरपालिका द्वारा प्रकाशित

खण्ड २) मुसिकोट, गुल्मी, पुस १५ गते, २०७५ साल (संख्या: ९)

भाग-२

मुसिकोट नगरपालिका, गुल्मी

मुसिकोट नगरपालिकाका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको

परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ को दफा ६१ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (त) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मुसिकोट नगर कार्यपालिकाले बनाएको देहाय वमोजिमको नियमावली स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा ३ वमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

मुसिकोट नगरपालिकाका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि -२००६ (**Convention on the Rights of Persons with Disabilities 2006,, CRD**) को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय(पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाञ्छनिय भएकोले ,अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ को दफा ६१ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन , २०७४ को दफा ११ (त) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि अहिलेसम्म नेपाल सरकार वाट वितरण गरिएका अपाङ्गता परिचयपत्र नविकरण गर्दा चेकजाच गरी आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधि बमोजिम थपघट गर्न सक्ने व्यवस्था सहित मुसिकोट नगरकार्यपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद

प्रारम्भिक

१ **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम मुसिकोट नगरपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- (क) ऐन भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५ समेत) सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) नियमावली भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन २०७४ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) स्थानीय तह भन्नाले मुसिकोट नगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) वडा कार्यालय भन्नाले मुसिकोट नगरपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) समन्वय समिति भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा ४२ बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद -२

उद्देश्य, मापदण्ड

३. उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- (क) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरूको पहिचान गरी उनीहरूलाई सेवा सुविधामा पहुँच स्थापित गर्न, त्यस्ता सेवा सुविधाहरूको लागि योजना निर्माण गर्न र स्थानिय तह देखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत राख्न सहज तुल्याउने ।
- (ख) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि २००६ (CRPD) मा

नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धता बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।

(ग) अपाङ्गताको प्रकृति बर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले पाउने सेवा, सुविधा र अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने ।

(घ) अपाङ्ग परिचय पत्र लाई उक्त व्यक्तिको वर्तमान अवस्था सगं दाँजेर नयाँ परिचय पत्र दिने ।

४. परिचय-पत्र विवरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसुचीमा प्रकृतीका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा वर्गीकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसुचीमा उल्लेखित गाम्भीर्यता आधारमा गरिएको अपाङ्गताको वर्गीकरणका आधारमा देहायका चार समुहका परिचय-पत्र विवरण गरिनेछ ।

(क) पुर्ण अशक्त अपाङ्गता :

देहायमा उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई (क) वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन रातो रंगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. व्यक्तिको शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले ल्याएको कार्यगत विचलनको अवस्था असाध्य गम्भीर भई अरुको सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्यै कठिन हुने व्यक्ति,

२. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलापहरु पनि स्वयं गर्न नसक्ने र अन्य व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने, तीव्र बौद्धिक

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, तीव्र रूपमा अटिज्म प्रभावित व्यक्ति, पुर्ण रूपमा श्रवण दृष्टि विहिन व्यक्तिहरू, म्यथल कथलमचयमभ भएका व्यक्तिहरू ।

३. दुई वा सोभन्दा बढि प्रकृतिका शारिरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भई सबैजसो दैनिक क्रियाकलापहरू अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने व्यवस्थाका व्यक्तिहरू,
४. निरन्तर रूपमा संघन हेरचाह (स्याहार सुसार) को आवश्यक परिरहने शारिरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ।

(ख) अति अशक्त अपाङ्गता :

देहायमा उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई (ख) वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन निलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति वा विचलन भएपनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दोभाषे वा मानव पथप्रदर्शक आदीको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरू लगायत हिडडुल र संचार गर्न कठिनाइ हुने व्यक्तिहरू,
२. मष्तिस्क पक्षघात मेरुण्डमा चोपटक वा पक्षघात, हेमोफिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरिरको ढाड, हात, गोडा, कम्मर आदीले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हिलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थामा व्यक्तिहरू,

३. दुबै हाल कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवै हात र गोडा गुमाएका वा नचल्ने, कम्मरभन्दा मुनिको माग गुमाएका वा नचल्ने, दुबै गोडा पुर्ण क्रियाशील नभई बैशाखीको प्रयोग गर्ने वृक्तिहरु
४. दृष्टिविहिन र पुर्ण दृष्टिविहिनको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने व्यक्तिहरु,
५. संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पुर्ण रूपमा कान सुन्न नसक्ने (बहिरा) दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न नसक्ने, सिकाइमा समस्या भएका बौद्धिक अपाङ्गता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरु, निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुअपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ।

(ग) मध्यम अपाङ्गता :

देहायमा उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई (ग) वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ पहिलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. कृत्रिम अङ्ग क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुता जस्ता सहायक, सामाग्रीको प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिंडुल लगायत दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न सक्ने,
२. विभिन्न कारणले घुँडामुनिको अङ्गमा मात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामाग्रीहरु प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिंडुल गर्नसक्ने,
३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने
४. दुवै हातको हत्केलाभन्दा मुनिका कम्तीमा बुढी औंला र चोरी औंला गुमाएका,
५. दुवै गोडाको कुर्कुचाभन्दा मुनिको माग नभएका तर सामान्य हिंडुल गर्न सक्ने

६. मेरुदण्डमा समस्या भई ढाड कुप्रिएको,
७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिज्म भएका व्यक्तिहरु,
८. श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठुलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्तश्रवण व्यक्तिहरु,
९. शल्यक्रियाबाट स्त्रयन्त्र झिकी घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरु,
१०. ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका व्यक्तिहरु,
११. बोल्दा अड्किने, शब्द वा अक्षर दोहोर्याउने समस्या तीब्र भएका भकभके व्यक्तिहरु,
१२. तीन फिट भन्दा मुनिका होचापुड्का व्यक्तिहरु,
१३. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवण दृष्टिविहिन व्यक्तिहरु, लेन्स वा म्याग्नीफायरको प्रयोगबाट मात्र पढ्न सक्ने दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,
१४. अनुवशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया) सम्बन्धी समस्या भई दैनिक हिँडडुलमा कठिनाइ हुने व्यक्तिहरु,
१५. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ।

(घ) सामान्य अपाङ्गता :

देहायमा उल्लेखित अवस्थामा व्यक्तिहरुलाई (घ) वर्गको परिचय-पत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन सेतो पृष्ठमुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारिरिक,मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयम सम्पादन गर्न सक्ने
२. हात वा खुट्टा केही छोटो भएका एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका, एक हातको हत्केलामुनिका कम्तीमा बुढी

- औंला वा चोरी औंला गुमाएका वा दुवै हातको हत्केलामुनिका कम्तीमा बुढीऔंला वा चोरीऔंला भएका व्यक्तिहरु,
३. ठुलो अक्षर पढ्ने सक्ने न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,
 ४. दुवै गोडाको सबै औंलाका भागहरु नभएका,
 ५. श्रवणयन्त्र लगाई ठुलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरु,

परिच्छेद ३

परिचय पत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय-पत्रको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ परिचय-पत्र बाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरी नागरिकताको प्रमाण-पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसुची २ बमोजिम एकापट्टी नेपाली भाषामा र अर्कापट्टी अंगेजी भाषामा लेखिएको माथि दफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय-पत्र गम्भीर्यता आधारमा गरिएको चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइनेछ ।
६. समन्वय समिति सम्बन्धि व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २)७४ को दफा ४२ अनुसार अपाङ्गता परिचय पत्र विवरण गर्ने समेत कार्यका लागि मुसिकोट नगरपालिकामा देहाय बमोजिमको स्थानिय समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) नगर उपप्रमुख

संयोजक

(ख) नगरपालिकाको महिला सदस्य मध्येबाट नगकार्यपालिकाले तोकेको महिला सदस्य सदस्य

- (ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी सदस्य
- (घ) नगरस्वास्थ्यचौकी वा अस्पतालको वरिष्ठ चिकित्सक सदस्य
- (ङ) स्थानिय प्रहरी कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि सदस्य
- च) नगरपालिका भित्रका माध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा श्रोतव्यक्तिमध्येबाट नगरप्रमुखले तोकेको व्यक्ति सदस्य
- (छ) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक, हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानिय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरु मध्येबाट कार्यपालिकाले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि सदस्य
- (ज) नगरपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एक जना महिला सहित तीन जना सदस्य
- (झ) नगरपालिकाको सम्बन्धित शाखा प्रमुख सदस्य
सचिव

(२) स्थानिय समन्वय समितिले अपाङ्गता परिचय पत्र वितरणका लागि सिफारिस गर्ने कामका साथै ऐनको दफा ४३ को (च) बमोजिम परिचय पत्र सम्बन्धी कानुनी, संरबचनागत तथा अन्य सुधार गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्दछ ।

परिच्छेद-४

परिचय-पत्र वितरण

७. परिचय-पत्र विवरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षणले अनुसुची १ बमोजिमको ढाँचामा परिचय पत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्टयाई गर्ने कागजहरु २ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (ख) दरस्खास्तमा आफ्नो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाङ्गता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपि, पासपोर्ट साइजको (सम्भव भएसम्म अपाङ्गता देखिने गरी खिचिएको) फोटो, असक्तताको गाम्भीर्यताको अवस्था र शरीरका अंगहरुको गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक क्रियाकलापमा हुने सिमिताहरुको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण-पत्र वा नागरिकताको प्रमाण-पत्र वा जग्गा धनी धनी प्रमाण पुर्जा वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र वा मतदाता परिचय पत्र वा अपाङ्गताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि.प्र.का. मा दर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै विश्वस्त हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाई आधारमा मानिनेछ ।
- (ग) रित पुगी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३ दिनभित्र निवेदनले पेश गरेका कागजातहरुको एक प्रति कार्यालयमा राखी वडा कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति नगरपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

- (घ) सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदनलाई ३ दिन भित्रमा जानकारी दिनु पर्दछ ।
- (ङ) वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदकलाई चित नबुझ्ने सुचना पाएको १५ दिन त्रिमा नगरपालिकामा निवेदन दिन सकिनेछ ।
- (च) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखी स्थानिय समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्दछ । निवेदनले पेश गरेका कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजको परिचय पत्र पाउने देखियो भनि स्थानिय समन्वय समितिले सिफारिस गरेमा निजलाई परिचय पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निवेदक तथा वडा कार्यालयलाई समेत दिनु पर्दछ ।
- (छ) परिचय पत्रका लागि सिफारिस गर्न कुनै कठिलाई वडा कार्यालयले चिकित्सक-विशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसँग राय परामर्श लिन सकिनेछ ।
- (ज) सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयंको आफ्नो परिचय पत्र बुझिलिनु पर्दछ । अति अशक्त वा पुर्ण अशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचय पत्र बुझिलिन आउन नसक्ने भएमा वडा कार्यालयको सिफारिसमा परिवारको सदस्य,संरक्षक वा निजको बसोवास गर्ने स्थानिय तहका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरी बुझिलिन सक्नेछन् ।

- (झ) परिचय-पत्र प्राप्त व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत नगरपालिकाले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ञ) समन्वय समितिले परिचय पत्र दिन भनि ठहर गरेका व्यक्तिलाई नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले अनुसुची २ बमोजिमको परिचय-पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ
- (ट) परिचय-पत्र नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानूनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिनेछ ।
- (ठ) प्रत्यक्ष रूपमा देखिने वा अवलोकन गर्न सकिने शारिरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय-पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल परिचय-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (ड) प्रत्यक्ष रूपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्न नसकिने शारिरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्ट रूपमा छुट्याउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका हकमा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारिसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नुपर्नेछ ।

८. अन्य स्थानिय तहबाट परिचय पत्र वितरण गर्ने :

स्थानिय ठेगानामा बसोबास नभएका र विभिन्न अवरोध तथा शारीरिक वा मानसिक अवस्थाको गम्भीर्यताको कारण आफ्नो स्थाई बसोबास भएको जिल्लामा गई अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गर्न असमर्थ व्यक्तिहरूका लागि निजको स्थायी बसोबास भएको स्थानको सम्बन्धित

स्थानिय तहबाट परिचय पत्र नलिएको सुनिश्चित भएमा दफा ५ को प्रक्रिया पुरा गरी परिचय पत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानिय तहलाई जानकारी गराउन सकिनेछ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) परिचय-पत्र, हराइ, नासिइ वा विग्रिई परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएमा आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।
- (२) वडा कार्यालयले सबै व्यहोरा बुझी निवेदनको माग मनासिब देखिएमा परिचय-पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन तथा अन्य कागजातको प्रतिलिपि वडा कार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारिस गरी नगरपालिका पठाउनु पर्दछ ।
- (३) नगरपालिकाले सिफारिस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृती अनुसार सोझै वा स्थानिय समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय-पत्रको प्रतिलिपि निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (४) प्रतिलिपिका लागि प्राप्त भएको निवेदनका विषयमा सो परिचय पत्र बाहक व्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेको परिचय पत्रमा हेरफेर गर्नुपर्ने देखिएमा स्थानिय सिफारिस समितिमा पेश गरी सो समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नु पर्दछ ।

१०. यस कार्यविधिको प्रतिकूल कार्य भएमा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ ।

११. अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्ये परिचय

पत्र पाएका व्यक्तिहरूको अपाङ्गताको प्रकृति र गम्भीर्यता लगायत अन्य आशयक विवरण खुल्ने गरी नियमित रूपमा अध्यावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रूपमा आफ्नो नगरपालिका समन्वय समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।

(२) नगरपालिकाले परिचय पत्र विवरण गरे पछि यसको जानकारी परिचय पत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनु पर्दछ ।

(३) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा अपाङ्गता परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरूको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

विविध

१२. विविध : (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका विकट तथा दुरगम गाउँहरूमा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि अपाङ्गता परिचय-पत्र लगायतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा वर्षको एक पटक ती ठाउँहरूमा परिचय पत्र वितरण सम्बन्धि वडास्तरमा घुम्ति शिविर सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

(२) यो कार्यविधि लागु हुन अगाडी प्राप्त गरेको अपाङ्गता परिचय पत्र नगरपालिकामा बुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ वर्षभित्र यस कार्यविधि बमोजिमको परिचय पत्र लिनुपर्नेछ । यस अघि जारी भएका परिचय पत्र एक वर्षपछि स्वतः मान्य हुने छैन ।

(३) यस कार्यविधिमा भएको प्रावधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझीएमा बाझीएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

(४) अपाङ्ग परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ

अनुसुची - १

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

फोटो

मुसिकोट नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

वामीटक्सार, गुल्मी

मिति :.....

विषय : अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र पाउन योग्य भएको निम्न लिखित विवरण राखी परिचय पत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेश गरेको विवरण ठीक साँचो छ, झुटा ठहरेमा प्रचलित कानूनबमोजिमको सजाय भोग्न मञ्जुर छु ।

१. नाम थर :.....

उमेर..... लिङ्ग.....

२. प्रदेश :

३. ठेगाना :

(क) स्थायी ठेगाना मुसिकोट नगरपालिका , वडा नं. टोल.....

(ख) अस्थायी ठेगाना :.....पालिका वडा नं. टोल.....

(ग) सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं.

४. संरक्षकःअभिभावको नाम,

थर.....

५. सरक्षकःअभिभावको टेलिफोन वा मोबाइल नं.

६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकृत अनुसार अपाङ्गताको प्रकार.....

७. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकृत अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाङ्गताको प्रकार.....

८. शरीरको अंग संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण

९. क्षति भएपनि दैनिक क्रियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण.....

अपाङ्गताको कारण उपयुक्त कारण स्थापना चिनो लगाउनुहोस् ।

क) रोगको दीर्घ असर

ख) दुर्घटना

ग) जन्मजात

घ) सशक्त द्वन्द्व

ङ) बंशानुगत कारण

च) अन्य

१०. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको :
उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस्

क) भएको

ख) नभएको

११. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामाग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ

१२. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेकोःनगरेको (उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस्

क) गर्ने गरेको

ख) गर्ने नगरेको

१३. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामाग्रीको नाम :

१४. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नुहुन्छ ।

क) ख) ग)

घ) ङ) च)

१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग गर्ने लिनुहुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ

क) ख)ग)

.....

घ) ड) च)

.....

१६. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता प्राथमिक तह

क) निम्न माध्यामिक तह

ख) माध्यामिक तह

ग) उच्च माध्यामिक तह

घ) स्नातक तह

ड) स्नातकोत्तर तह

च) विद्यावारिधी तह

१७. कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरुको नाम लेखुहोस्

.....

१८. हालको पेशा :

क) अध्ययन

ख) कृषि व्यवसाय

ग) स्वरोजगार

घ) अध्ययन

ड) सरकारी सेवा

च) निजि क्षेत्रमा सेवा

ज) केहू िनगरेको

झ) अन्य

निवेदक

नाम, थर :

हस्ताक्षर :

मिति :

अनुसुची - २

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्रको ढाँचा

मुसिकोट नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

वामीटक्सार, गुल्मी

फोटो

निशाना छाप

परिचय पत्र नम्बर :

परिचय पत्र प्रकार :

अपाङ्गता परिचय-पत्र

१) नाम, थर :

२) ठेगाना : प्रदेश ५ नंं जिल्ला गुल्मी मुसिकोट नगरपालिका वडा नं.

३) जन्म मिति : ४) नागरिकता नम्बर.....

५) लिङ्ग ६) रक्त समुह

७) अपाङ्गताको किसिम : प्रकृतिको आधारमा..... गम्भीर्यताको आधारमा..

८) बाबुःआमा वा संरक्षकको नाम.थर.....

(९) परिचय पत्र बाहकको दस्तखस्त :

१०) परिचय पत्र प्रमाणित गर्ने

नाम,थर :

हस्ताक्षर :

पद :

मिति :

“ यो परिचय पत्र कसैले पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा मुसिकोट नगरपालिकामा बुझाइ दिनुहोला ”

Annex 2

Disability Identity Card Format

Musikot Municipality Office

stamp

ID Card Number :

ID Card Type :

Disability Identity Card Format

- 1) Full Name of Prson
- 2) Address : Province District Local Level.....
- 3) Date of Birth
- 4) Citizenship Number :.....
- 5) Sex : 6) Blood Group :
- 7) Types of Disability :_On the basis of nature
On the basis of Severity
- 8) Father Name/Mother Name or Guardain
.....
- 9) Signature of ID card Holders
- 10) Approved by

Name :.....

Signature :.....

Designation :.....

Date

" It somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or municipality office"

अनुसुची - ३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कार्यालयमा राखिने अभिलेखको ढाँचा

क्र.संख्या :

अपाङ्गता परिचय पत्र नम्बर :

१) नाम, थर :

२) नाम (स्थायी) प्रदेश : जिल्ला : मुसिकोट

नगरपालिका वडा :

३) ठेगाना (अस्थायी) प्रदेश : जिल्ला : मुसिकोट

नगरपालिका वडा :

४) जन्म मिति :

५) नागरीकता नम्बर :

६) लिङ्ग :

६) रक्त समुह :

७) विवाहितःअविवाहित :

८) बाबुःआमा वा संरक्षकको नाम थर :

(९) ठेगाना : प्रदेश जिल्ला मुसिकोट नगरपालिका

वडा :

१०) अपाङ्गता भएको व्यक्तिसँगको नाता :

११) पछिल्लो शैक्षिक योग्यता :

१२) अध्ययनरत विद्यालय वा कलेज :

१३) पेशा :

१४) अपाङ्गताको किसिम :

क) अपाङ्गताको प्रकृतिको आधारमा

ख) अपाङ्गताको गम्भीरताको आधारमा

१५) कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्छ ?.....

१६) कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरु गर्न सकिँदैन ?.....

१७) सहायक सामाग्री आवश्यक पर्ने नपर्ने
आवश्यक पर्ने भए के.....

१८) हाल सहायक सामग्री पाएको नपाएको

१९) परिचय पत्र बाहकले प्राप्त गरेका अन्य सेवा, सुविधा

२०) परिचय पत्र बाहकलाई आवश्यक परेका अन्य सेवा सुविधाहरु

२१) सेवा, सुविधा प्रदान गर्ने निकाय :.....

२२) अन्य :.....

प्रमाणित गर्ने अधिकारीको :

दस्तखस्त :.....

नाम थर :.....

पद :.....

कार्यालय :.....

मिति :.....

प्रमाणिकरण मिति : २०७५।०९।१५

आज्ञाले,
नवराज भण्डारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मूल्य रु २०